

**UCHWAŁA NR XXXIV/249/2022
RADY GMINY BRZOSIE**

z dnia 19 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561) oraz art. 4¹ ust. 2 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24, 218, 1700 i 2185) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Przyjąć do realizacji określony w załączniku nr 1 do uchwały Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 oraz określony w załączniku nr 2 Harmonogram zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Określona w załączniku nr 2 kwota może ulec zmianie, stosownie do wysokości środków pozyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brzozie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXIV/249/2022

Rady Gminy Brzozie

z dnia 19 grudnia 2022 r.

Załącznik nr 1 do Uchwały

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2023 ROK
Gmina Brzozie

"Praca nie może być traktowana - nigdy i nigdzie - jako towar, bo człowiek nie może dla człowieka być towarem".

(Homilia dla świata pracy, Gdańsk, 1987 r.)

Jan Paweł II

I. WSTĘP:

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji jest zlecona na poziom samorządu gmin. To właśnie gmina ma znaleźć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności albo zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii.

Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra narodu uznaje się, że alkoholizm jest jednym z największych problemów społecznych, dorośli nadużywając alkoholu powodują cierpienie swoich dzieci oraz odbierają im poczucie bezpieczeństwa i radość życia.

Alkohol bywa niekiedy źródłem rodzinnych nieporozumień nawet w przypadku osób pijących rzadko i w symbolicznych ilościach, jednak zarówno prawdopodobieństwo wystąpienia problemów, jak i stopień ich dolegliwości są znacznie większe w rodzinach, gdzie mamy do czynienia z nadużywaniem alkoholu. Oczywiście najtrudniejsza sytuacja występuje zwykle w domach osób uzależnionych od alkoholu. Stajemy się coraz bardziej tolerancyjni wobec picia własnego jak i innych pijących. Niektórzy doświadczając negatywnych skutków picia w porę opanowują się, ale zdecydowana większość pomimo szkód wciąż poszukuje stanu jaki osiągają pijąc. Rzadko można spotkać osobę, która skłonna jest zastanowić się nad powodem swego sięgania po alkohol.

Alkohol szczególnie atrakcyjny jest dla osób młodych, którzy rozpoczynają swoje dorosłe życie i chcą pokazać „jacy to oni są dorośli”, takie pokazywanie siebie nie przynosi nic dla nich dobrego.

Alkohol jest zagrożeniem, który prowadzi do uzależnień zarówno wśród ludzi dorosłych jak i młodzieży. Przeciwdziałanie oraz zapobieganie takim problemom wymaga współpracy i zaangażowania wielu instytucji i środowisk między innymi policji, szkół oraz środków przekazu społecznego.

Niezbędny jest zatem szybki i skuteczny program działania, którym jest prezentowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok.

II. PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz. 1119 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 poz. 1876 ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 1249).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 poz. 642).

III. PODSTAWOWE CELE PROGRAMU:

3.1. Celem głównym niniejszego programu jest w szczególności:

- 1) ograniczenie negatywnych skutków nadużywania alkoholu przez osoby dorosłe,
- 2) prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży,
- 3) podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców w zakresie uzależnień. Osiągnięcie celu odbywać się będzie poprzez realizację wskazanych zadań przy współpracy i zaangażowaniu służb oraz instytucji realizujących zadania ustawowe.

3.2. Cele dodatkowe programu obejmują:

- 1) Działania profilaktyczne, które mogą zapobiegać powstawaniu uzależnień od alkoholu.
- 2) Działania, które zmierzają do zmniejszenia rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych.
- 3) Wszelchstronna pomoc rodzinom zagrożonym chorobą alkoholową.
- 4) Promowanie życia o trzeźwych obyczajach.
- 5) Umożliwienie osobom dotkniętym chorobą powrót do społeczeństwa.
- 6) Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie.
- 7) Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa.
- 8) Leczenie i reintegracja osób uzależnionych.

3.3. Negatywnych konsekwencji spożywania alkoholu jest wiele i najczęściej zależą one od ilości spożywanego alkoholu. Osoby pijące alkohol mogą zmieniać wzór spożywania alkoholu w ciągu swojego życia.

Wyróżnia się trzy podstawowe wzory spożywania alkoholu:

- a) **Ryzykowne spożywanie alkoholu** - to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, jeśli obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.
- b) **Picie szkodliwe** - to taki wzór picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.
- c) **Uzależnienie od alkoholu** jest następstwem długotrwałego szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze.

IV. DIAGNOZA PROBLEMU NA TERENIE GMINY:

4.1. Gmina Brzozie należy do gmin typowo rolniczych. Położona jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Swoim zasięgiem obejmuje 11 sołectw. Gminny Program Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii budowany jest na podstawie diagnozy określającej sposoby samorządu, potrzeby jego mieszkańców, a także danych uzyskanych z jednostek realizujących i współpracujących w obszarze przeciwdziałania problemom alkoholowym. Mając na uwadze najlepszy interes publiczny, zwłaszcza dzieci, młodzieży oraz specyfikę obszarów problemowych, gmina Brzozie duży nacisk kładzie na profesjonalizm i fachowość osób bezpośrednio realizujących zadania Programu. Mając na uwadze ogrom i znaczenie problemów wynikających ze spożycia alkoholu oraz chcąc zapewnić mieszkańcom Gminy Brzozie najskuteczniejszą ochronę i najlepszą pomoc, dokonano analizy zasobów, potrzeb oraz zadań wynikających z ustawy, zapisanych w formie celów i działań w niniejszym programie.

4.2. Do opracowania niniejszej diagnozy posłużyły:

- dane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzoziu 2019-2022,
- dane z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Brzoziu,
- dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzoziu 2020- 2022,
- dane ze Szkół z terenu Gminy Brzozie 2019- 2022,
- dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Brodnicy 2019- 2022,
- dane z Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy 2019- 2022,
- dane z Urzędu Gminy w Brzoziu 2019 - 2022,
- dane z punktu informacyjno – konsultacyjnego w Brzoziu 2020- 2022,
- dane z Zespołu Interdyscyplinarnego 2019- 2022,
- dane z Ośrodka Terapii i Rozwoju Osobistego w Brodnicy 2019-2022,
- dane z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025,

4.3. W realizacji Programu uczestniczą instytucje i organizacje wykonujące na rzecz mieszkańców zadania mieszczące się w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inne pełniące funkcje wspierające. W ramach programu planuje się nadal podejmowanie działań usuwaniu następstw nadużywania alkoholu. Ich charakter zależny będzie od potrzeb grup odbiorców do których będzie kierowany. Szczególnie zwrócona zostanie uwaga na młodzież, ponieważ to oni coraz częściej osamotnieni, zagubieni, bez braku wsparcia ze strony rodziny coraz częściej sięgają po pierwszą butelkę piwa nie będąc jeszcze pełnoletnimi. Będziemy dalej zachęcać naszą młodzież do udziału w promowaniu trzeźwości.

Wymiana informacji między instytucjami oraz wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę antyalkoholową w Brzoziu, a także gromadzenie i analiza danych na temat problemu alkoholowego pozwala stwierdzić, że utrzymują się one na podobnym poziomie. Prowadzone działania profilaktyczno-edukacyjne przez poszczególne podmioty oraz realizowanie programów profilaktycznych i terapeutycznych przyczynia się do zwiększenia świadomości społecznej, lepszego radzenia sobie z problemami życiowymi, większego korzystania z pomocy specjalistycznej. Nie ulega wątpliwości, że w chwili obecnej dużym problemem społecznym jest kryzys rodziny i jej wartości, co przekłada się na złe funkcjonowanie jej członków. Szczególnie widoczne są straty emocjonalne ponoszone przez dzieci i młodzież.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Realizacja zadań o przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w gminnym programie została zlecona Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań Komisji między innymi należy wszczynanie postępowań o stwierdzenie uzależnień od alkoholu oraz postulowanie leczenia osób uzależnionych od alkoholu.

Komisja jest ciałem reprezentującym różne środowiska, m.in. policja, pielęgniarka, kurator, pracownik socjalny (7 osób).

Tabela 1: Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzoziu:

ROK	Ilość spotkań komisji	Ilość osób z którymi komisja	Ilość spraw skierowanych do	Ilość osób, które odbyły leczenie
------------	------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	--

		przeprowadziła rozmowy	sądu	zamknięte
2022	12	10	0	0
2021	10	15	5	3
2020	10	19	8	5
2019	11	21	10	3

Źródło: GKRPA w Brzoziu

Tabela 2: Kontrola placówek handlowych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

Kontrola placówek	Rok 2020	Rok 2021
Liczba skontrolowanych placówek	3	2

Źródło: GKRPA w Brzoziu

Na podstawie art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 1119 ze zm.) prowadzone były kontrole placówek handlowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży. Ponadto wszyscy sprzedawcy w 2021 roku zostali przeszkoleni z przestrzegania w/w ustawy. Kolejne szkolenie odbędzie się w 2023 roku.

Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej:

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Brzoziu oraz w Pokrzydowie zapewniają podstawową opiekę medyczną dla ludności zamieszkałej na terenie Gminy Brzozie.

Osoby uzależnione od alkoholu lub potrzebujące porad specjalistycznych kierowane są do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oraz do Ośrodka Terapii i Rozwoju Osobistego, z którymi Gmina ma podpisane umowy. W Ośrodku Terapii i Rozwoju Osobistego nasi podopieczni mogą skorzystać kompleksowo z pomocy psychologa, psychiatry oraz specjalistów terapii uzależnień: indywidualnej, grupowej.

Tabela 3: Pomoc Ośrodka Terapii i Rozwoju Osobistego:

ROK	2019	2020	2021	2022
Kobiety z problemem uzależnienia, współuzależnienia od alkoholu, zaburzeń adaptacyjnym związanych ze stresem przemocą domową i innymi sytuacjami	8	9	8	6
Mężczyźni z problemem nadużywania i współuzależnienia od alkoholu	6	9	10	13
Ilość wizyt diagnostycznych	8	11	7	4
Ilość konsultacji psychiatrycznych	21	16	11	7
Ilość wizyt instruktora terapii uzależnień	35	10	4	7
Ilość sesji psychoterapii indywidualnej	49	24	42	50
Ilość sesji psychoterapii grupowej	88	93	104	58
Porady terapeutyczne	3	8	9	17

Źródło: Ośrodek Terapii i Rozwoju Osobistego w Brodnicy, dane na dzień 30.11.2022 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzoziu jest jednostką organizacyjną gminy, która realizuje zadania zlecone i własne gminy.

Rola Ośrodka Pomocy Społecznej to łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia, niskiego uposażenia, niezaradności życiowej. Oprócz pomocy materialnej prowadzi prace socjalną, także informacyjną o szkodliwości alkoholizmu oraz narkomanii, zwłaszcza w odniesieniu do rodzin patologicznych, które są najbardziej narażone na uzależnienia. Praca socjalna jest prowadzona zarówno z młodzieżą jak i dorosłymi.

Tabela 4: Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzoziu:

ROK	2020	2021	2022
Ilość osób z problemami alkoholowymi	14	3	2
Ilość osób z problemami przemocy domowej	7	0	0
Ilość osób objętych pomocą ośrodka	112	120	128
Ilość osób objętych asystentem rodziny	5	7	5

Źródło: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzoziu, dane na dzień 30.11.2022 r.

Szkolnictwo:

Na terenie Gminy Brzozie funkcjonują 3 Szkoły Podstawowe. Pomimo wielu różnorodnych oddziaływań bezpośrednich na uczniów jak również na środowisko rodzinne, nadal narastają problemy wychowawcze. Jest to podyktowane wieloma czynnikami m.in. sytuacją w rodzinie związaną z bezrobociem, pogonią za zdobyciem środków materialnych. Najczęściej występujące w szkołach problemy wychowawcze to: przemoc, agresja słowna i fizyczna, konflikty rówieśnicze. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzoziu utrzymuje stały kontakt z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Brodnicy, kuratorami rodzinnymi przy Sądzie Rejonowym w Brodnicy, dyrektorami szkół, pedagogiem szkolnym. Szkoły współpracują też z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w sprawach pomocy materialnej dla uczniów pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

We wszystkich szkołach jest zatrudniony pedagog szkolny, który ułatwia pracę zarówno komisji jak i dyrektorów szkół. Szybkie wyłapywanie problemów występujących u uczniów pozwala na załatwienie spraw w sposób fachowy i równie szybki.

Tabela 5: Rodzaje problemów występujących w szkołach:

Rodzaj szkoły	Liczba bójek			Liczba kradzieży			Liczba interwencji policji		
	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Szkoły Podstawowe	35	18	34	1	0	2	6	4	2

Źródło: Pedagog szkolny, dane na dzień 30.11.2022 r.

Powiatowy Urząd Pracy:

Bardzo istotny wpływ na kondycję mieszkańców gminy ma poziom bezrobocia. Następuje patologiczne zachowanie osób dotkniętych brakiem pracy i ich rodzin, a sprzyja to powstawaniu uzależnień od alkoholu.

Tabela 6: Bezrobocie na terenie Gminie Brzozie:

ROK	2019	2020	2021	2022
Ilość osób bezrobotnych	88	108	91	87
- w tym kobiety	58	58	57	47
Ilość osób z prawem do zasiłku	17	16	14	12
- w tym kobiety	12	8	11	5

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy, dane na dzień 30.11.2022 r.

Pojawienie się bezrobocia i obniżenia poziomu życia ludności przyczynia się do wzrostu zachowań patologicznych, przede wszystkim alkoholizmu, który w konsekwencji doprowadza do rozpadu rodzin, czy przestępczości. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzoziu postanowiła położyć główny nacisk na profilaktykę wśród dorosłych, dzieci i młodzieży, poprzez promowanie zdrowego trybu życia (konkursy, broszurki, ulotki, pogadanki itp.).

Komenda Powiatowa Policji w Brodnicy:

Szeroki wachlarz współpracy GKRPA i Policji pozwala w pełni monitorować popełniane wykroczenia lub przestępstwa pod wpływem alkoholu na terenie Gminy Brzozie.

Tabela 7: Analiza negatywnych zjawiska zakresu naruszania porządku:

L.p.	Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
1.	Przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu w tym:	-	-	-	-
	- kradzieże i włamania				
	- znęcanie się nad rodziną	4	0	0	0
	- groźby karalne	0	2	0	0
	- wypadki drogowe - kolizje	3	3	5	2
	- uszkodzenie ciała	0	0	0	0
2.	Przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu w tym:	16	15	10	18
	- kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym				
	- podejmowanie czynności zawodowych w stanie nietrzeźwym	0	0	0	0
3.	Inne:				
	- interwencje domowe	18	32	17	17
	- w tym dotyczące przemocy domowej /Niebieska Karta/	6	9	8	5
	- interwencje w miejscach publicznych	8	9	14	12

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Brodnicy

Referat Inwestycji i Rozwoju: pracownik Urzędu Gminy zajmujący się wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

W dniu 26 października 1982 r. Sejm uchwalił ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 1119 ze zm.) oraz w dniu 20 marca 2009 r. ustawę o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2171).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nałożyła na rady gmin obowiązek podjęcia uchwał określających maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W związku z powyższym Rada Gminy Brzozie podjęła Uchwałę nr XXVIII/173/2018 z dnia 7 czerwca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Brzozie, Uchwałę nr

XXVIII/174/2018 Rady Gminy Brzozie z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym na terenie gminy Brzozie oraz Uchwałę nr XXX/216/2022 z dnia 31 maja 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wprowadzenia odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym na terenie gminy Brzozie.

Tabela 8: Liczba wydanych zezwoleń w poszczególnych kategoriach:

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, o zawartości alkoholu:	2019	2020	2021	2022
do 4,5 % oraz piwo	10	9	0	0
od 4,5 % do 18 % z wyjątkiem piwa	11	9	0	0
powyżej 18 %	8	7	0	0
Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, o zawartości alkoholu:	2019	2020	2021	2022
do 4,5 % oraz piwo	4	4	1	0
od 4,5 % do 18 % z wyjątkiem piwa	4	4	1	0
powyżej 18 %	4	4	1	0
Zezwolenia jednorazowe przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży, o zawartości alkoholu:	2019	2020	2021	2022
do 4,5 % oraz piwo	3	0	5	5

Źródło: Urząd Gminy w Brzoziu, dane na dzień 30.11.2022 r.

Punkt informacyjno-konsultacyjny spotkań z terapeutą w Brzoziu dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin:

Od kwietnia 2011 roku na terenie Gminy Brzozie działa Punkt informacyjno-konsultacyjny. W ramach punktu odbywają się spotkania z terapeutą oraz osobami uzależnionymi od alkoholu oraz osobami, które mają jakąkolwiek styczność z osobami uzależnionymi. Terapeuta w tym punkcie przyjmuje w określone godziny, zgodnie z zawartą umową. Na spotkanie te mogą uczęszczać osoby, które samodzielnie nie mogą sobie poradzić z uzależnieniem i właśnie w tym miejscu szukają pomocy. W punkcie tym można uzyskać bezpłatne świadczenia w zakresie terapii i profilaktyki.

Tabela 9: Spotkania w punkcie osób uzależnionych i współuzależnionych

Rok	2020	2021	2022
Liczba osób ogółem uczęszczających do punktu	7	6	11
Liczba kobiet uczęszczających do punktu	2	2	1
Liczba mężczyzn uczęszczających do punktu	5	4	10

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzoziu, dane na dzień 30.11.2022 r.

Zespół Interdyscyplinarny w Brzoziu:

W 2011 roku powołano Zespół Interdyscyplinarny w Brzoziu, którego głównym zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty.

Tabela 10: Ilość posiedzeń i rozpatrywanych spraw:

Rok	2019	2020	2021	2022
Ilość posiedzeń zespołu	29	14	24	9
Rok	2019	2020	2021	2022
Ilość rozpatrywanych spraw przez zespół interdyscyplinarny	7	47	11	5

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Brzoziu, dane na 30.11.2021 r.

Przemoc polega na odebraniu drugiej osobie poczucia mocy, sprawności oraz siły w celu uzyskania nad nią przewagi oraz kontroli by funkcjonowała tak, jak oczekuje tego sprawca. Nie ma jednak rozwiązania problemu przemocy, ponieważ każda rodzina jest inna, inni są jej członkowie, inne mają potrzeby. Aby zatrzymać przemoc najczęściej potrzebna jest pomoc z zewnątrz np. przedstawicieli służb do tego powołanych, specjalistów, policji, pomocy społecznej. Ilość rozpatrywanych spraw świadczy o tym, że skala przemocy w rodzinie jest zjawiskiem zachodzącym w środowisku zamkniętym. Ponadto wiele przypadków przemocy w rodzinie nie jest zgłaszanych głównie z powodu strachu, wstydu, braku wiary w skuteczność prawa oraz niedopracowane procedury obowiązujące w różnych instytucjach. W poszukiwaniu skutecznych form przeciwdziałania przemocy angażuje się wielu profesjonalistów, wiele organizacji pozarządowych, organów administracji państwowej oraz samorządu terytorialnego. Procedura NIEBIESKIEJ KARTY ma na celu zatrzymanie przemocy w rodzinie. To procedura interwencji wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia, bądź podejrzenia występowania przemocy. Obowiązuje ona w Policji od 1998 roku, w Pomocy Społecznej od 2004 roku. Jest realizowana przez gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych w przypadku, gdy w rodzinie występuje również problem alkoholowy. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Interdyscyplinarne podejście do realizacji procedury NIEBIESKIEJ KARTY ma na celu zintensyfikowanie działań wszystkich służb na rzecz poprawy sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

V. ANALIZA STANU PROBLEMU ALKOHOLOWEGO NA TERENIE GMINY BRZOZIE;

5.1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2022 przeprowadziła szereg rozmów i spotkań z osobami nadużywającymi alkohol, zarówno z kobietami jak i mężczyznami. Wielokrotnie rozmawiano również z członkami rodzin osób uzależnionych. Zazwyczaj osoby z problemem nadużywania alkoholu były zgłoszone do komisji przez najbliższych członków rodziny, Policję czy GOPS.

5.2. Do Sądu Rodzinnego w Brodnicy w 2021 roku zostało skierowanych 5 osób, celem zastosowania leczenia odwykowego w zakładzie zamkniętym lub poradni. Osoby, z którymi przeprowadzono rozmowy czynią starania od powstrzymania się od picia alkoholu. Często jednak następują nawroty picia. Uzależnienie jednego z członków rodziny wpływa bardzo destrukcyjnie na pozostałe osoby. Znajomość pewnych procesów zachodzących w rodzinie z problemem uzależnień może przyspieszyć zmiany i ochronić to co na skutek trwania uzależnienia ulega niszczeniu. Im szybciej rodzina z problemem uzależnień skorzysta z pomocy zewnętrznej, tym sprawniej będzie mogła zapobiec nasileniu się poważnych problemów zdrowotnych i społecznych, niszczących więzi.

5.3. Pod stałą kontrolą GKRPA w Brzoziu jest około 20 osób, głównie z powodu nadużywania alkoholu. Zazwyczaj w rodzinach z problemem alkoholowym występuje także przemoc domowa.

5.4. W 2021 roku przeprowadzono szkolenie w 12 punktach, gdzie sprzedawane oraz podawane są napoje alkoholowe. Kolejne szkolenie zaplanowane jest na rok 2023.

5.5. Co roku przeprowadzane są szkolenie dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

5.6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzoziu, jest w ścisłej współpracy z pedagogiem szkolnym oraz monitoruje profilaktykę w szkołach. W ramach wielu akcji w naszych szkołach

realizowane były programy profilaktyczne. Celem wszystkich zajęć było kształtowanie postaw sprzyjających życiu bez nałogów oraz przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych decyzji, racjonalnych wyborów, poczucie odpowiedzialności za siebie i swoje zdrowie oraz umiejętność tworzenia obrazu siebie jako osoby wartościowej i niezależnej. Uczniowie uporządkowali i poszerzyli wiadomości na temat zdrowia, uświadomili sobie, że same mogą unikać szkodliwych dla zdrowia sytuacji, poznały sposoby zachowań w sytuacjach, gdy inni ludzie spożywają alkohol, palą lub biorą narkotyki. Alkohol spożywany jest przeważnie na dyskotekach, spotkaniach towarzyskich, a także imprezach, urodzinach czy imieninach. Szkoły otrzymują ulotki i materiały, które mogą udostępnić uczniom, którzy potrzebują pomocy. Ponadto cyklicznie oraz według potrzeb odbywają się zajęcia warsztatowo - profilaktyczne prowadzone przez wychowawców i pedagoga szkolnego.

5.7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na bieżąco informowała mieszkańców gminy o możliwości podjęcia terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych w punkcie konsultacyjno-informacyjnym, w Brzoziu oraz Ośrodka Wsparcia w Brodnicy.

VI. ZASADY FINANSOWANIA:

6.1. Finansowanie realizacji niniejszego programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6.2. Na realizację Programu w 2023 roku przeznaczono kwotę **55 000,00 zł**. Wskazana kwota może ulec zmianie, stosownie do wysokości środków pozostałych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

6.3. Zmiany w harmonogramie wydatków dokonywane będą zgodnie z zasadami obowiązującymi przez dokonywanie zmian w budżecie Gminy Brzozie (nie będą wymagały zmian Uchwały Rady Gminy Brzozie przyjmującej niniejszy program).

6.4. W trakcie realizacji programu dopuszcza się możliwość wprowadzenia zmian w zaplanowanych kwotach na poszczególne działania.

6.5. Roczne sprawozdanie z realizacji programu za 2023 rok będzie przedstawiane Radzie Gminy w terminie do 31 marca 2024 rok.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA:

7.1. Ustala się wysokość wynagrodzenia brutto członka Komisji w kwocie 200,00 zł za 1 posiedzenie.

7.2. Posiedzenia komisji odbywać się będą po godz. 15:00.

7.3 Za wyjazd służbowy w innym dniu jak posiedzenie, członek komisji otrzymuje zwrot kosztów podróży.

7.4. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi 7 osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy oraz innych uzależnień.

VIII. ZADANIA GKRPA WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW PRAWA:

Zadanie 1:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji:

- współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych, współuzależnionych, szczególnie dzieci i młodzieży oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i sprawców przemocy,
- ponoszenie kosztów za wydawanie opinii w przedmiocie uzależnienia,
- prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się profilaktyką uzależnień oraz przemocą w rodzinie,

- przeprowadzenie diagnozy problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie,
- organizowanie spotkań osób zagrożonych ze specjalistami.

Zadanie 2:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

Sposób realizacji;

- wdrażanie procedury zobowiązania podjęcia leczenia odwykowego,
- kierowanie na leczenie wobec osób, u których stwierdzono uzależnienie,
- organizowanie systemu pomocy rodzinom osób uzależnionych od alkoholu,
- stała współpraca z Policją , GOPS, szkołami, służbą zdrowia,
- dofinansowanie procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie poprzez Niebieską Kartę.

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie poza lekcyjnych zajęć sportowych.

Sposób realizacji:

- wykorzystanie tablic informujących o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- wspieranie edukacji osób w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez zakup broszur, ulotek, czasopism itp.,
- wspieranie działań w zakresie organizacji pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych,
- dofinansowanie szkoleń, kursów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych,
- zorganizowanie wypoczynku dla dzieci dotkniętych problemem alkoholowym oraz innych form propagowanie zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych – szkolenia,
- działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwym kierowcom – współpraca z Policją,
- działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa na terenie gminy.

ZADANIE 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przemocy.

Sposób realizacji:

- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- organizowanie wspólnie z jednostkami samorządowymi i stowarzyszeniami imprez promujących zdrowy tryb życia – bez uzależnień,
- dofinansowanie wycieczek, wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka,
- wspomaganie instytucji zajmujących się zapobieganiem przemocy domowej oraz uzależnieniami.

ZADANIE 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących zakazu reklamy, promocji napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji:

- lustracja obiektów handlowych pod kątem zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych,
- kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym,
- występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem alkoholu jak również z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ZADANIE 6

Motywowanie do podjęcia leczenia.

Sposób realizacji:

- prowadzenie rozmów motywujących do ograniczenia spożywania alkoholu oraz ograniczenia innych uzależnień, a także prowadzenie rozmów z członkami rodzin tych osób,
- motywowanie do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu oraz innych uzależnień,
- kontroli osób kontynuujących leczenie w poradni odwykowej lub innych placówkach.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

8.1. Niniejszy Program obowiązuje od stycznia 2023 roku.

8.2. Kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dokonuje zespół, w tym członek GKRPA.

8.3. Program będzie koordynowany przez Urząd Gminy w Brzoziu.

8.4. Zmiany w harmonogramie wydatków dokonywane będą zgodnie z zasadami obowiązującymi przez dokonywanie zmian w budżecie Gminy Brzozie (nie będą wymagały zmian Uchwały Rady Gminy Brzozie przyjmującej niniejszy program).

8.5. Roczne sprawozdanie z realizacji programu za 2023 rok będzie przedstawiane Radzie Gminy w terminie do 31 marca 2024 rok.

8.6. Działania programu realizowane będą w oparciu o zasadę pomocniczości - adresowane są do osób fizycznych i prawnych realizujących zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w społeczności lokalnej oraz wszystkich mieszkańców gminy Brzozie.

8.7. Program jest w szczególności dla:

- osób uzależnionych i ich rodzin,
- dzieci i młodzieży,
- ofiar i sprawców przemocy domowej.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXXIV/249/2022

Rady Gminy Brzozie

z dnia 19 grudnia 2022 r.

Załącznik nr 2 do uchwały

**Harmonogram zadań Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Brzoziu w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na rok 2023**

Lp.	Nazwa zadania	Koszt realizacji	Wykonanie
1.	Wspieranie działań profilaktycznych pozaszkolnych (realizacja programów profilaktycznych, konkursy profilaktyczne, szkolenia, wycieczki, itp.)	1 500,00 zł	
2.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu raz osób doznających przemocy (umowa dla specjalistów i terapeutów) punkt konsultacyjno-informacyjny	8 400,00 zł	
3.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	1 500,00 zł	
4.	Wykonywanie badań w przedmiocie uzależnienia (umowa dla psychologa, psychiatry, koszty opinii biegłych, opłaty sądowe, itp.)	2 000,00 zł	
5.	Szkolenie właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i ich sprzedawców.	1 000,00 zł	
6.	Posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	16 800,00 zł	
7.	Zdrowy i czynny wypoczynek bez alkoholu i nikotyny na terenie Gminy Brzozie – działania sportowe i edukacyjno-profilaktyczne na terenie obiektu sportowego Orlik – animator sportu oraz w innych miejscach rekreacji i sportu na terenie gminy.	2 000,00 zł	
8.	Organizacja Gali Talentów – propagowanie zdrowego i aktywnego trybu życia wśród mieszkańców – zapobieganie rozpowszechnianiu się uzależnień.	2 800,00 zł	
9.	Organizacja Ferii – propagowanie wspólnego spędzania czasu bez alkoholu, działania edukacyjno-profilaktyczne.	2 000,00 zł	
10.	Profilaktyka na co dzień – prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych wśród mieszkańców.	2 000,00 zł	
RAZEM		40 000,00 zł	

Załącznik nr 2 do Uchwały

**Harmonogram zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Brzoziu w zakresie przeciwdziałania narkomanii na rok 2023**

Lp.	Nazwa zadania	Koszt realizacji poszczególnych zadań	Wykonanie
1.	Zakup materiałów profilaktycznych (gazetki, broszury, plakaty, książki itp.)	2 000,00 zł	
2.	Szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego	4 800,00 zł	
3.	Współfinansowanie przedsięwzięcia regionalnego o nazwie – Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia pogotowie dla Ofiar Przemocy	200,00 zł	
4.	Rozszerzenie działalności leczniczej i profilaktycznej w obszarze problemów uzależnień i przemocy domowej – poradnictwo leczenia uzależnień, pomoc psychologiczna	6 000,00 zł	
5.	Zajęcia dla dzieci bez używek – konkurs plastyczny, fotograficzny.	2 000,00 zł	
RAZEM		15 000,00 zł	

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023, stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Program zawiera również działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie z lat poprzednich. Określa on lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy, a także opiera się na założeniach wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. Program jest adresowany do całej społeczności Gminy Brzozie, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób z grup ryzyka, dzieci i młodzieży. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminny Program na rok 2023 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 jest zasadne.